

Автор уроку: Мірянова Н.П.

Предмет: математика

Клас: 5-Б

Тема: Додавання і віднімання дробів з однаковим знаменником.

Мета: вироблення вмінь учнів додавати і віднімати дробы з однаковим знаменником; розвивати вміння логічно мислити, аналізувати, узагальнювати, робити висновки; активізувати інтелектуальну діяльність учнів; виховувати інтерес до предмету, реалізовувати навчальні, громадянські, інформаційно-комунікативні, соціальні, мотиваційні, функціональні, здоров'я зберігаючи, культурні компетентності.

Завдання:

навчальні:

- ✓ формувати поняття правильного і неправильного звичайного дробу;
- ✓ формувати уміння і навички учнів додавати та віднімати дробы з однаковими знаменниками;

розвивальні:

- ✓ розвивати увагу, мислення, пам'ять, культуру математичного мовлення;
- ✓ вміння спілкуватись, аналізувати ситуацію, допомагати іншим;
- ✓ вміння логічно мислити;
- ✓ вміння застосовувати набуті знання у життєвих ситуаціях;
- ✓ продовжити розвивати загальнонавчальні навички (ведення зошита, організація роботи, робота з роздавальним матеріалом, застосування теоретичних знань для виконання завдань тощо);
- ✓ сприяти розвитку комунікативної, інформаційної, соціальної, полікультурної компетентностей;

виховні:

виховувати уважність, кмітливість, акуратність, працьовитість, самостійність, дисциплінованість, самокритичність.

Тип уроку: формування вмінь і навичок.

Методи і прийоми, види діяльності: гра «Світлофор», слово вчителя, *прийом «Мозкова атака»*, робота в групах, вправа «встанови відповідність», робота в парах, індивідуальна робота за комп'ютером.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійна презентація, роздатковий матеріал.

Програмне забезпечення: інтернет, інтернет ресурс: Learningapps.org

Структура уроку

1. Мотиваційний етап
2. Етап цілевизначення і проєктування діяльності
3. Етап опрацювання навчального матеріалу
4. Рефлексивно-оцінювальний етап

Перебіг уроку

I. Мотиваційний етап.

1. Налаштування емоційного настрою.

Слово вчителя Вітаю вас шановні учні та гості!

Ви почули всі дзвінок?

Він покликав на урок.

Кожен із вас вже постарався

На урок приготувався

Тож гаразд, часу не гаємо

І урок розпочинаємо.

Епіграфом до сьогоднішнього уроку я дібрала народну приказку, але по дорозі слова розсипалися. Пропоную цих слів скласти вислів. Слова: навчати, добре, знати, хто, хоче, все, того.

(Відповідь: *Добре того навчати, хто хоче все знати*).

1. Актуалізація опорних знань і суб'єктного досвіду.

Інсценівка за участю Нулика, Одинички та Дробу.
(Стук у двері: входять Нулик і Одиничка.)

Учитель. Ой до нас завітали Нулик і Одиничка. Що сталося?

Нулик. Ми з Одиничкою розв'язували задачі та зустрілися з невідомими для нас числами.

(Показують звичайні дроби, записані на окремих картках.)

Одиничка. Це такі цікаві, двоповерхові числа. А ми не знаємо, як їх прочитати.

Дріб. Нас гарний учень легко розпізнає:
Ми правильні й неправильні буваєм.

Хто більший, а хто менший, та однак

З нас кожен в математиці — мастак.

І кожен справу свою добре робить,

Бо ми ж не хто-небудь, ми — дроби

$$\frac{1}{5} \quad \frac{3}{4}$$

Учитель. Запрошуємо Нулика, Одиничку та Дріб на урок.

— А давайте розкажемо нашим друзям, що ми знаємо про дроби.

Діти, яка у нас зараз пора року? А які відбуваються явища взимку? *(відповіді: снігопад, ожеледиця, заметіль).*

— Молодці. Пропоную вам пограти у гру «Ожеледиця», яку для вас приготували мої помічники Сніговики. Починаємо.

Гра «Ожеледиця».

Компоненти при додаванні...

Компоненти при відніманні...

Що називається чисельником? Що він показує?

Що називається знаменником? Що він показує?

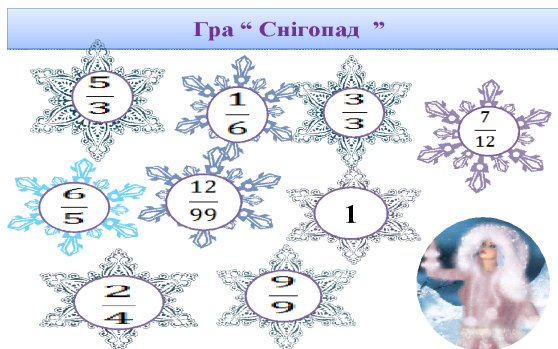
Який дріб називається правильним, неправильним?

Як порівняти два дроби з однаковими знаменниками?

Навести приклади неправильних дробів.

— Теорію засвоїли добре, тепер перевіримо ваші знання на практиці.

Гра «Снігопад». Зоровий вибірковий математичний диктант. Випишіть: а) неправильні дроби; б) правильні дроби.

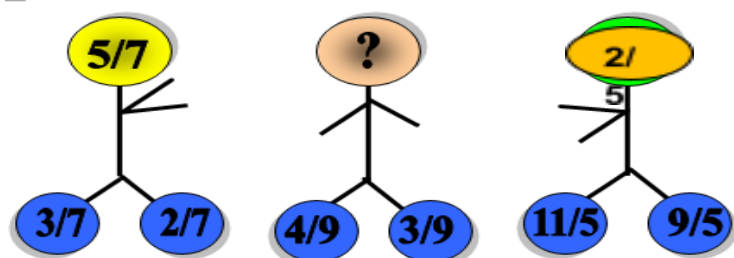
- А тепер обмінйтесь зошитами з сусідом по парті і перевірте за зразком.

II. Етап цілевизначення і проєктування діяльності

1. Проблемне питання:

- Діти, ви любите головоломки?

Двоє чоловічків намагаються допомогти третьому справитися з завданням. Що це означає? Як розгадати цю головоломку?

- А відповіді на ці запитання отримаєте на сьогоднішньому уроці.

2. Ознайомлення з темою і завданнями уроку

Тема уроку: «Додавання і віднімання дробів з однаковими знаменниками».

Завдання :

знати: правила додавання і віднімання дробів з однаковими знаменниками;

вміти: виконувати додавання та віднімання дробів з однаковими знаменниками, застосовувати це правило при розв'язуванні вправ.

- Діти, а що ви очікуєте від сьогоднішнього уроку? (відповіді учнів)
- А я очікую від вас, щоб обчислення були швидкі, результати – правильні та відгадали загадку про чоловічків.

III. Етап опрацювання навчального матеріалу

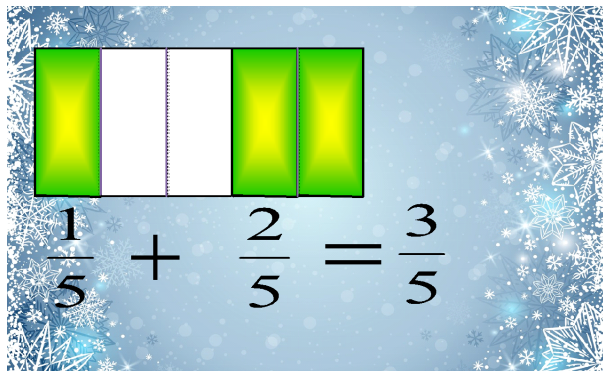
(Пояснення з використанням презентації)

1. Розповідь учня.

- Пропоную розпочати вивчення нашої теми з невеличкого екскурсу в історію.

*Історична довідка про виникнення дробів на Русі (розповідь учнів).
Випереджаюче завдання.*

2. Пояснення нового матеріалу вчителем

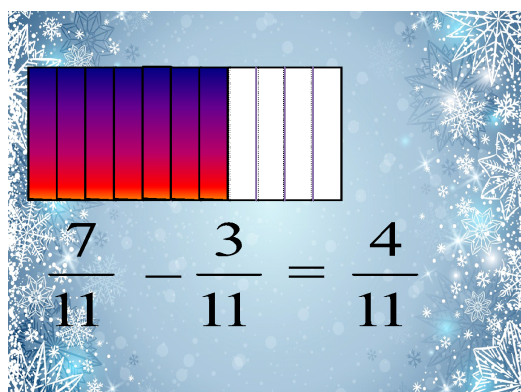

Щоб додати два дроби з однаковими знаменниками, треба додати їхні чисельники, а знаменник залишити той самий.

$$a/c + b/c = (a+b)/c$$

- Виконайте обчислення (усно)

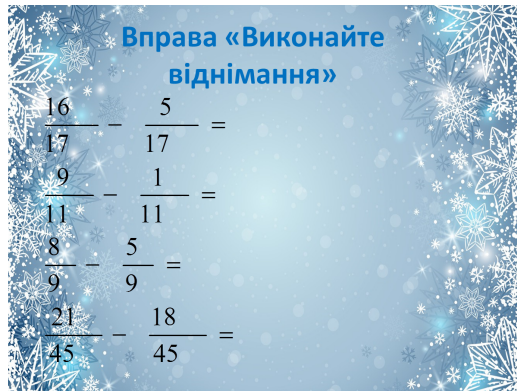
Вправа «Виконайте додавання»

$$\frac{5}{9} + \frac{2}{9} =$$
$$\frac{6}{10} + \frac{5}{10} =$$
$$\frac{3}{15} + \frac{1}{15} =$$
$$\frac{11}{16} + \frac{5}{16} =$$

Щоб відняти дроби з однаковими знаменниками, треба від чисельника зменшуваного відняти чисельник від'ємника, а знаменник залишити той самий

$$a/c - b/c = (a-b)/c$$

– Виконайте обчислення (усно)

3. Фізкультхвилинка «Дробы»

Правила:

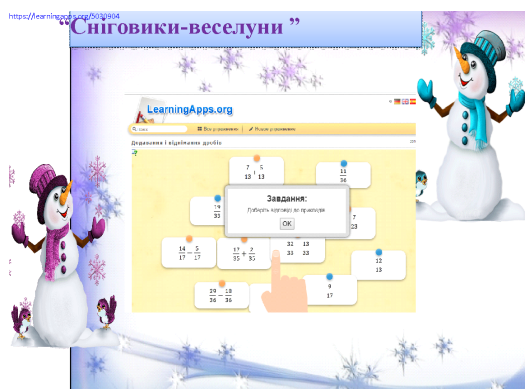
- Якщо дріб правильний сидіти на місці
- Якщо дріб неправильний встати
- Якщо дріб дорівнює одиниці присісти 1 раз

4. Колективне розв'язування вправ. (за підручником Н.А. Тарасенкова «Математика», 5 клас)

– Виконайте дії – №808,826.

5. Вправа «Сніговики-веселуни».

Сніговики-веселуни приготували вам завдання на Learningapps.org. Запрошую вас перейти до комп'ютера та виконати вправу <https://learningapps.org/5030904>

6. Гра «Математичне лото». Робота в парах

Завдання: розв'язати завдання в зошитах і відповідь накласти на умову.

1.Обчисліть:

$$23/37+14/37$$

2.Обчисліть:

$$12/13-7/13$$

3.Розв'яжіть рівняння:

$$34/89+x/89=56/89$$

4.Порівняйте:

$$12/37+19/37 \text{ і } 29/37$$

7. Групова робота

Завдання: розв'язати кожне завдання в зошиті.

Слово вчителя. Пригадаємо правила роботи в групах:

- вмійте слухати;
- не критикуйте;
- вносити свій вклад в результат роботи групи;
- будьте дружніми;
- допомагайте іншим.

В кожній групі оберіть керівника, який буде організовувати порядок виконання завдання, підбивати підсумки роботи, визначати доповідача. Я роздаю вам конверти з завданнями.

I група	II група
1. Обчисліть:	1. Обчисліть
$23/42+5/42$	$43/81+11/81$
2.Обчисліть:	2. Обчисліть:
$52/73-39/73$	$45/97-15/97$
3. Розв'яжіть рівняння:	3. Розв'яжіть рівняння
$x/19-9/19=8/19$	$x/67-15/67=48/67$

Перевірка результатів групової роботи проводиться поетапно

IV. Рефлексивно-оцінювальний етап

- Вертаємося до наших чоловічків. Що означає перший чоловік? Що означає третій? То який запис повинен бути у другого чоловічка? Доведіть!

Гра «Математична заметіль»

Метод незакінченого речення

- На сьогоднішньому уроці я дізнався ...
- Я зрозумів...
- Я вмію...
- Я забув, але пригадав...

Одиничка і Нулик. Дякуємо вам за те, що ви так багато цікавого нам розповіли та навчили додавати та віднімати дробки з однаковими знаменниками.

Домашнє завдання

Обов'язкове. Опрацювати §26 №807, 827.

За бажанням. №840 (2,3).